

Das Latweefchu lauschu draugs.

1832. 15. Janw.

3te lappa.

Jaunas sinnas.

No Pehterburges (5. Janw.). Muhfu wiffuzeenigs un schehligs Keisers pagahjuschu zettortdeenu irr pawehlejis, fawadas gohda:sihmes wiffeem teem farrawihreem, tapatt saldатеem fà wirfneefeem, isdalliht, fas tanut pabeigtà Pohlū:farrà irr peepalihdsejuschi tohs dumpineefus uswarreht. Tee no winneem, fas palihdseja Warschawas pilssehtu uswarreht, wehl zittu gohda:sihmi dabuhš.

No Warschawas. Geksch leelahm pilssehtahm gan fatrà laifà arri dauds nabbagi dšihwo, bet fur dumpineefi zekahš, fas ne schehlo zittus zilwekus aplaupiht un to semmi pohstiht, tur nabbadsiba un truh:kums wehl ilgu laifu pehz tam wairojahš. — Das zeenigs fungs un generals Wirsts Paschkewitsch, fo muhsu mihlajs Keisers Pohlū:farrà par wiffaugstafu wirfneefu pahr wiffu fawu farrā:spheku bija zehlis, tas muhsu pilssehtà itt schehligi pahr teem nabbageem gahda. Winsch irr pawehlejis, ifdeen preeksch tuhfstofsch un pee:z simteem zilwekeem gallas:suppi wahriht un weenu pussi bes wiffas maksas teem isdalliht, fam pahrtikschanas ne mas naw, ohtru par trim Pohlū:grascheem pa fatru mehru zitteem nabbageem pahredoht.

No Wahzsemmes leelas pilssehtas, fo fauz: Wihn. Euhwu flah: pe muhsu jauna tirgus nams irr, fur masà behnira fam:

bart wezza gaspascha, nabbaga atraitne, dsihwoja, fam nedf behrni nedf raddi ne bija un fas sawas nabbadsibas dehl arri kalponi ne warreja turreht. Ea tur dsihwoja weena patte, tif ar saweem sunneem kohpâ. Schohs lohpus winna tâ mihloja, fa winnai arween leels pulks no teem bija kambart; katrà faktâ: aiskrashtnî un gultâ paschâ sunni atrad: dahs. Ar teem winna sawu masu maifes teefu labbpraht dallija, tohs apfohpe un kad labs laifs bija, tad winna septin no teem nehme lihds un ar teem staigaja laukâ. Jo nabbaga winna bija, jo wairaf zitti laudis winnu pamahzija, lai jel wissu sawu sunnu pulku aisdsenn. Bet to winna ne darrija. Patte drihs baddu zeesdama, winna neap: nikkusi pahr to gahdaja, lai tif winnas mihleem gahrdi kummofi ne truhst. — Ne senn gaddijahs, fa kaimini trihs deenas nei winnu nei winnas sunnus bija redsejuschi us eelas. Ka schee eefsch istabas brihscham breefmigi kauze, to ifweens gan bija dsirdejis, bet fas tad pahr to warreja brihnotees, jo fur tif dauds sunnu kohpâ dsihwo, tur tee bes faufschanas ne warr buht. — Wehl diwas deenas pagahje, famehr kaimini sahze bailotees un beidscht teefai sinnu dewe, fa ta gaspascha jau peez deenas ne effcht isnahkusi no sawas istabas un fa winnas sunni tâ kauzcht. — Teefa nahze un to durri atraddusi aisflehtu, ar warru to uslaufe. — Raug'! Breesmas usnahze redscht, fas bija notizzis. — Gaspascha tur gulleja semmê nomirrusi, un tee sunni baddu zeesdami, winnas nomirruschahm meefahm fahrigi bija usmettuschees un jau bija sahkuschi winnas rohkas, faklu un waigu apfohst. — Kas nu bija ja: darra ar teem sunneem? Fas tif ilgu laifu bes uhdens dsihwojuschi, laikam wissi jau bija palikkuschi traffi. — Wissi ja: nokauj bes scheloschanas.

! Pahr kalendereem un ihpaschi pahr abbeem jauneem Latweeschu kalendereem. Pirma pufse.

Kalenderis irr gan tahda grahmatina, fo ifweens zilweks, fas mahf lassiht, daudsreis nemm rohka, jo tur eefschâ drihs warram atrast sinnu, zif ilgi mums wehl irr ja: gaida lihds waffarai un zif ilgi lihds seemai,

fura stunda fahdu deenu faule lezz un atfal noreete, un woi fahda waffara mehnes irr gaidama, woi naw. Un wehl zittas tahdas leetas, fo mums brihscham waijaga sinnaht, kalenderis mums mahza. — Ruh! Kad fainneeks puffdeenas laika gribb isfkaitiht, zif stundas wiina faimes: behrni jau irr strahdajusch, un wirnam tad waijaga sinnaht, zif pulkstens tobrihd bija, kad winsch, faulei lezzoht, tohs kuhtrus bija us mohdinajis un pee darbu dsinnis; — kad fainneeze festdeenas waffara ar faweem behrneem pee galda fehseh, un tad ar deewabihjigu prahtu sawus mihlus fataisidama us swehtdeenu, teem labbpraht gribb fazziht, fahds tas swehts stahsts buhs, pahr fo mahzitajs rihtdeen Deewa wahr: dus teifs; — kad dehlinseh fahdos swehtkos gribb sinnaht, fahda deena wirnam atfal ja: eet ffohlâ un meitina gribb isrehkinaht, zif neddelas wehl truhfst, fa wiina atfal gaddu wezzafa palifs; — un kad kalps tahs deenas gribb fkaitiht, zif wehl irr lihds Turgeem, tad wiini wiffi atsfreij pee kalenderi, tur to sinnu usmefleht, us fo firds winneem neffahs. — Bet laudis daudsfahrt arri tad fkattahs kalenderi, kad winneem fahds zelsch irr ja: usnem, woi lauka fahds darbs ja: strahda; jo tad gribb dabbuht sinnaht, fahds laiks to deenu buhs, un kalenderis ar drohscheem wahrdeem to arri isstahsta gan. — Brangi buhtu, ja drohschi warretu palautees us teem wahrdeem, fo kalenderu: taifitaji irr farakstijusch, pahr to Deewa laiku! — Kad semneeks seemas: laika to neddelu, fur kalenderi stahw rakstihst: "Dauds sneega nahf" ne wifs ar ratteem, bet ar raggutinu brauktu us pilssehtu, un waffara to neddelu, fur kalenderis teiz: "lihst" wifs ne taifitohs seenu plaut. — Bet kas to dohd, fa pasauale jau tif gudra buhtu, fkaidri sinnaht, fahds laiks nahkamâs deenas buhs. Dauds labbas sinnas un mahzibas tee fungi, kas zaur sawahm glahsehm pehz swaigsnehm fkattahs, lihds schim jau irr isdohmajusch, un isgudrojusch: tee jau ilgi proht us minuti to isrehkinaht, kad woi faule, woi mehnes aptumschoses un kad fahda swaigsne ar asti atfal rahdisees; tomehr taifui pasazziht, fa laiks grohsisees, wir:

neem wehl naw isdeweës. Daschâ gaddâ winni gan dohmaja: "nu mehs to gudribu jau effam panahfufchi!" un redseet! zits gads nahzis, gluschi isnihzinaja wiffas winnu mahzibas. Èa winni pehdigôs gaddôs bija eedohmajufchees, fa laifs tahds pats nahfoht, fahds preefsch dewinapazmit gaddeem irr bijis; tapehz winni, faut fahdu kalenderi taifidami, ffattijahs tannî grahmatâ, fur winni preefsch 19. gaddeem bija eerastijufchi, fahds laifs to gaddu bijis, un tahdu paschu winni nosazzija preefsch to nahfamu gaddu. Ra arri us scho winnu gudribu drohschi ne warr palautees, paschi jau daudsfahrt nomannija, bet fas winneem bija ja darra? — Laudis, no masahm deenahm eeraddufchi eefsch kalendereem to sinnu mefleht, fahds laifs buhs, tahdu kalenderi, fur schi sinna truhftu, pawiffam smahdetu un wairs ne pirftu.

Zeenigi kalenderu taifitaji, ne nemmeet par launu, fa Latweeschu lauschu draugs eedrihstahs fawas negudras dohmas schè fawu lassitaju preefschâ jums isstahstiht. "Kaut gan juhs tapatt Wahzsemmè fa wiffas zittas semmès lihds schai deenai tikween tahdus kalenderus preefsch laudim effeet taifijufchi, fas teem arri pasaffa, fahds laifs nahfschoht; tatschu man schkeet, fa taggad laudis tif gudri gan, fa tee juhfu grahmatinas wifs ne smahdetu, ja juhs tif to rakstitu eefschâ, fo juhs arri warrat apgalwoht. — Wiffi zitti juhfu wahredi fanahfahs ar fklaidru taifnibu, tikween tee, fo juhs pahre to laifu farakstijeet, brihscham bija melli. Negudri laudis aplam us teem palahwahs un ismahziteem tee bija par neeku un par smeeflu. — Latweeschu tauta, luhdsami! lai irr ta pirma, pee furreas juhs eefahfat wiffas nedrohschas sinnas pahre laika grohsfchanu ismest no fa weem kalendereem. Wahzeefchi un zittas tautas tad drihs kaunesees, fa eefsch winnu kalendereem tahdas nedrohschas sinnas wehl stahw, un arri luhgs, lai pamett tahs. — Ja jums fawâ laikâ ta ihsta gudriba nahf, fklaidri sinnaht, fa laifs grohsahs, tad nahzeet un atnesseet mums sinnu."

Ras to wezzu mihflu naw usminnejis, tam buhs sinnaht:

Seema irr ta tiltineeze, fas bes balkeem tiltus taifa.

Jauua mihfla.

Woi pasihsti to wihrinu, fas brihscham wihnu dserr, ja winnam uhdens gan, un fas dserr uhdeni, ja uhdens winnam truhft?

Brihw drikkelt. No juhmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffes:

C. E. Napierfky.